

naar de ikke indfinde sig med det, forekommer mig ikke at være særdeles skiftet til at skaffe et godt Forhold tilstede. Enten skal Præsten i slige Tilfælde undvære, hvad der er hans Ret at faae, eller han skal sætte Rettens Middel i Bevægelse for at udpante Bedkommende for at faae det; men ingen af Delene synes mig skiftet til at fremkalde et saa godt Forhold, som den ærede Minister bestrev for os, at der skulde fremkaldes ved Tiendbøddelsen til Præsten. Den ærede Minister mente, at han til Forsvar for at beholde Grundlaget i hans Forslag, nemlig Lønning efter Byg, kunde paaberaabe sig min Mening om Værdien af en saadan Beregning med Hensyn til Embedsmændenes Lønninger; han sagde, at det jo var en Beregning, jeg ellers hylbede, og han kunde derfor ikke forstaa, hvorfor jeg her var der imod. Jeg skal i den Anledning gjøre den ærede Minister opmærksom paa, at han vistnok ikke kjennder den Sædberegning, hvis Ophør jeg har beklaget; thi dersom han kjendte den, vilde han ikke have sammenlignet den den med det, hvorom der her er Tale. Jeg skal derfor oplyse den ærede Minister om, at den Sædberegning, som jeg beklager er affskaffet med Hensyn til vore andre Embedsmænds Lønninger, gif for sig saaledes, at vi, før Beregningen blev gjort, havde en bestemt Pengeløn, fastsat for samtlige Embeder. Men den ærede Minister gaar her lige den modsatte Vej. Lønningsloven fastsatte en bestemt Pengeløn for hvert Embede og derefter kom Sædberegningen, hvorefter vi sagde: af de første 400 Rd. skal 60 Rd. omsættes i Byg til 4 Rd. Lønden osv.; naar dette var sket, skulde disse Lønder Byg, som vi beregnede til 4 Rd. Ld., betales Embedsmanden hvert Aar efter det foregaaende Aars Kapitelstart, saaledes at for hver 4 Rd., der blev omsat i Korn, vandt den Bedkommende naar Gjennemsnitsværdien af de fire Sædarter blev 5, 6 eller 7 Rd., saa Meget som det Overstykkende fra de 4 Rd. indtil det Beløb, som derefter blev Gjennemsnitsbeløbet ved den sidste Kapitelstart. Altsaa vil den ærede Minister se, at førend vi kunne gaa dertil, maa vi have netop det, som vi foreslaa i det Lovforslag, som jeg har været med til at indbringe: Vi maa have en bestemt Pengeløn fastsat for samtlige Embedsmænd. Dersom nu den ærede Minister vil hjælpe os til at faae dette indført igjen, altsaa ogsaa for Præsternes Bedkommende, vilde jeg være ham meget taknemmelig. Det kan gjøres ved en almindelig Lønningslov, som gives Anvendelse paa samtlige Lønninger, der udbetales af Statskassen, og det kan afgjøres efter de samme Regler for samtlige Lønningslove. Saa vilde vi være ude over alle disse virkelig uhyggelige Forhandlinger om Tillæg til Embedsmændenes Lønning, naar Priserne stige; thi saa vil Tillæget komme af sig selv. Da der er henstillet Afskilligt til den ærede Minister, vil ogsaa jeg henstille til ham, om han ikke kunde benytte sin Indflydelse i hele Ministeriet til at ud-

virke, at vi kom til en saadan almindelig Lønningslov, hvorved vi kunde befries for Tillægslønninger. — Den ærede Minister kom til at vise, at efter hans Forslag vilde der ikke kunne dannes nogen uafhængig og selvstændig Kirke. Deri har han fuldstændig Ret. Det vil der ikke kunne, naar hans Forslag var Lov. Men han kom derved til at minde om, at Folketirken skulde have en Forsatning. Jeg tror, at den ærede Minister vilde se Sagen fra det rette Synspunkt, naar han kom til at indse, at man ikke kan vente at faae nogen Forsatning for Folketirken vedtagen, forinden alle Pengeangivelser mellem Folketirken og Staten ere fuldstændig afgjorte. Saa længe der staar Strid om Penge over for Folketirken, vil det efter min Mening være umuligt at faae det danske Folk til at gaa ind paa en Kirkeforsatning, hvor Striden da først vilde komme til det Yderste og let kunde udvikle sig til — hvad den ærede Minister vistnok med Alle er enig om er en Ulykke at faae — en Stat i Staten. Men det vilde man faae, naar man gav en saadan Forsatningslov for Folketirken, saa længe alle de Pengepørgsmaal, som berøre dette Forhold, ikke ere endelig ordnede. Den ærede Minister spurgte meget bestemt om, hvor det var sagt i Lovforslaget, at Bevillingsmagten ikke skulde have fuldstændig Ret til at tage Bestemmelse om Overskudet af de Indtægter, hvorom der her er Tale. Det skal jeg meget gjerne sige den ærede Minister. Det hele andet Stykke i § 13 vilde jo ellers være aldeles overflødig; dersom det ikke var Meningen, at Bevillingsmagten skulde være bunden med Hensyn til disse Midler, saa ser jeg ikke, hvad vi skulle med hele det andet Stykke. Det kunde jo i saa Fald gaa helt ud; thi da var Sagen klar. Men her er jo først bestemt, at, hvad der fremkommer som Underfund, skal „forskudsvis“ afholdes som Udgift paa Kirke- og Undervisningsministeriets Budget. Jeg hørte ikke nogen Forklaring af den ærede Minister, hvorfor han har brugt dette Ord „forskudsvis“; thi Forholdet er dette, at, naar Sagen er klar, saa udbetaler Statskassen, hvad der skal udbetales, og det er ikke forskudsvis, men endeligt, og Statskassen tager igjen de Indtægter, der komme, og det er ikke en Tilbagebetaling af Forskud, men en Indtægt til Statskassen. Naar Forholdet ordnes saaledes, er Sagen klar; men naar den ærede Minister taler om Forskud og Tilbagebetaling og et særligt Aktiv, saa maa han tilgive mig, at jeg ikke kan se, at der er en saadan Frihed i Anvendelsen, som han mente. Men dette bliver klarere endnu, naar man ser Ordene nærmere efter. Der staar nemlig, at, naar Indtægterne overstige Udgifterne, skal der „opføres et til Overskudene svarende Beløb paa Finantsloven blandt de til Erhvervelse af Formue bestemte Summer som Bidrag til et særligt Aktiv.“ Naar altsaa Overskudene skulde opføres som et Aktiv blandt de Indtægter, der ere